

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Sectio XII. Varii Modi componendi 1. Textus qui unicum casum excipiunt à
Regula dicente, Legem futuris providere, cum Textibus qui plures casus
excipiunt. 2. Textus, qui puniunt Actiones nondùm ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

que circumstantiâ Leges novæ turbas & discordiam parere possunt; Quæ adversantur Legibus antiquis circâ eandem rem, hunc effectum parere possunt, per obligationem, quam imponunt vincendi moris Legum Veterum: Quæ sunt in materiâ novâ, & Legibus experite, idem procurabunt, tollendo veterem libertatem.

Quomodo igitur componi possunt Textus, qui docent, in Legibus non esse innovandum, atque à novitate avocant per metum inducendæ discordiæ, cum illis, qui docent, licitum esse, ac semper fuisse, novas Leges condere, tam in rebus, quæ Legibus carebant, quàm in eis, quæ in Legibus erant ordinatæ; cum uterque casus sit Divisionibus obnoxius?

Huic apparenti discordiæ Respondemus, Leges novas non ritè fieri, nisi cum urgens Ecclesiæ vel Reipublicæ necessitas, aut utilitas evidens eas requirunt: atque in illis circumstantiis majoris Boni cupido minus negligere cogit; Bonum commune vincit omne privatum Bonum, & facilè subitur periculum minoris Mali ad vitandum majus: Equidem fit aliqua vis, dum à Jure Veteri, quod Consuetudo jucundum fecerat, & à Libertate, quæ fruebatur antea, avellimur: nullæ sunt igitur in his casibus discordiæ causæ, utilitas Legis illi obsequium parit; Vice versâ, si Lex in Legislatoris commodum vergat, si ille sui solius utilitatem quærat, si aliis jugum grave imponat ad suum lucrum, Subditi vix parent, seipsosque macerare debent ad vincendam suam repugnantiam, indè nascitur dissidium ex oppositione studiorum; Subditi bonum suum quærunt in publicâ utilitate inclusum, Præpositi suum aucupantur à communi longè alienum.

Confirmari potest ex Cap. 8. de Consang. quod dictum est ad conciliationem allatorum Textuum; desumptum est illud à LATERANENSI IV. Docet Præfatio, occurrere casus, in quibus mutatio Legum necessaria est, atque ejus generis esse 1. Cum cessat causa, quæ primas Leges induxerat: 2. Cum id postulat urgens Reipublicæ necessitas: 3. Cum id suadet atque inducit evidens utilitas: Non debet reprehensibile judicari, si secundum varietatem Temporum Statuta quando variantur Humana, præsertim, cum urgens necessitas, vel evidens utilitas idem exposcunt. Jam dixerat S. ISIDORUS, Legem Tempori congruere debere. C. 2. Dist. IV. Loco, Temporique conveniens, quod eò magis est necessarium, quod experientia docet res, certo tempore utiles, in alio tempore perniciosas evadere: id fufius demonstratum est hujus Textus occasione in Traditione circâ Sacramentum Matrimonii: indè fit, ut Concilium, postquam probavit mutationem, quæ fit in Legibus Humanis, per exemplum mutationis, quam fecit Deus in Legibus Veteris Testamenti, & dixit, quædam genera Affinitatum afferre implicationes, & perniciosas Animabus, illa abrogat ex principio, quod cessante causâ, scilicet utilitate, cessare debet effectus; nimirum vinculum Legis. Hinc observare juvat, distingui posse in Legibus duplex utilitatis genus, nempe eam, quæ communis est omnibus Legibus, de quâ mox egimus, & illam, quæ unicuique Legi peculiaris est, ejusque finis & causa proxima: tale est in Lege Matrimonia propter Cognationem irritante, commodum dilatandæ Caritatis cogendo Cognatos, qui satis invicem familiares existimabantur, ad jungendas Affinitates cum aliis, quibuscum nullam specialem necessitudinem habebant: sed, cum amor inter Cognatos remotiores refrixit, æquum fuit illis permittere invicem conjugari, ad renovandam necessitudinem penè extinctam: Studiis imminutis, neglecta fuerat conservatio probationum Affinitatum ejusmodi, undè contingebat, ut plures inter se Matrimonium inirent in gradu vetito, quod plura incommoda pariebat, sive ergâ Temporalia, sive ergâ Spiritualia; nam post

diuturnam Consuetudinem & multorum Liberorum susceptionem, Cognationis probationes reperiebantur, quæ inserviebant, ad faciendum dissidium, & explendas novas cupiditates. Nonnulli, licet eis innotuisset aliquod impedimentum, cohabitare perseverabant ut Vir & Uxor, atque in crimine vitam sæpè usque ad mortem ducebant: indè urgens necessitas atque evidens utilitas abrogandi gradus remotos Consanguinitatis, & genera Affinitatis parùm placita.

Non difficile foret colligere magnum numerum Canonum, qui vetant aliquid immutare in Legibus, præter necessitatem vel utilitatem Ecclesiæ. Tales sunt præcipuè qui dispensationes prohibent, his casibus exceptis, qui referuntur in Tractatu de Dispensationibus, inserto Tractatu de Jurisdictione Ecclesiastica. Plures etiam ejus generis occurrunt. CAUS. VII. QUÆST. I.

Ex omnibus Textibus prioris generis, nullus est, qui absolutè dicat, Novitates in Legibus esse perniciosas; insigniores insinuant tantum, id sæpius accidere; itaque supponunt illi, quosdam esse casus condendis novis Legibus opportunos, aliàs damnavissent omnes Leges Positivas singularum Provinciarum circâ singula Argumenta, & proindè omnes Constitutiones novarum Censurarum, novarum Irregularitatum, novorum Impedimentorum Matrimonii, novarum Solemnitatum in Judiciis, novorum Generum Appellationis, quoniam abrogatio Legum per Consuetudinem novum Jus introductio, illud scilicet, quod antè illas Leges observabatur; Quot sunt Textus, qui hanc abrogationem approbant, si ritè fiat, tot suppetunt Argumenta, Canones non improbare novitatem, quotiens illa est necessaria.

SECTIO XII.

VARIIS MODIS COMPONENTI I. Textus qui unicum Casum excipiunt à Regulâ dicente, Legem futuris providere, cum Textibus, qui plures casus excipiunt. 2. Textus, qui puniunt actiones nondum vetitas, cum Textibus, qui illam punitionem videntur damnare.

HÆ duæ Oppositionum species hîc junguntur, quia sunt connexæ in iisdem Textibus, ut demonstrabitur, postquam illi relati erunt.

Plures Textus ab illâ Regulâ excipiunt casum unicum, quo Lex expressè præteritum complectitur in sua Dispositione: Tales sunt Cap. 2. & 13. de Constitut. Prius à S. GREGORIO, Posterius à GREGORIO IX. desumptum est: utrumque refert Regulam, Posterius Exceptionem commemorat. Cum statuisset S. GREGORIUS, ut si Judæi Servos Christianos emissent, tenerentur illos Christianis vendere intrâ Quadragesimam dies, declarat ille suam Constitutionem non comprehendere Judæos, qui tales ab anno habebant Servos, itaque illi non eos amiserant propter neglectam eorum venditionem intrâ Quadragesimam dies, sed eis licebat eos alienare, quia Lex futuris tantum providet, præcipuè circâ penam, cum iniquum sit punire Innocentes. Quotiens novum quid statuit, ita solet futuris formam imponere, ut dispensationibus præterita non commendet, ne detrimentum antè prohibitionem possint Ignorantes incurrere, quod eos postmodum dignum est vetitos suscipere. Afferimus hunc Textum, quoniam Primus est in Jure Canonico, qui Regulam propositam continet, præterea ille confirmat quod diximus supra, Ignorantiam invincibilem Legis excusare, & Legem non adstringere, nisi ubi potuit & debuit sciri. V. Partem reserctam ad expositionem Constitutionis.

GREGORIUS IX. in Posteriore Textu, exponens Constitutionem, quam fecerat circâ Professionem Clericorum in Sacris constitutorum super Minores Clericos, quamvis hi antè illos fuissent recepti (quæ refertur

refertur C. 15. de Majorit. & Obed.) declarat, illam non comprehendere eos, qui antè suam Constitutionem fuerant recepti, & rationem affert, quòd Lex futuris provideat, non prateritis, nisi de de iis nominatim caveat; suam autem Constitutionem non complecti praterita in suà Dispositione. Hic ultima verba referemus, quæ nos attinent. *Cum Leges & Constitutiones futuris certum sit dare formam negotiis, non ad praterita facta trahi, nisi nominatim in eis de prateritis caveatur.*

Adjicere possumus Textui GREGORII IX. omnes Textus, qui in suis Definitionibus, de prateritis nominatim cavent; nam hæc cautio inutilis fuisset, si praterita in Legibus novis fuissent comprehensa: facta est autem ad aperiendam voluntatem Legislatoris providendi tam prateritis, quam futuris.

Continent illi Textus executionem Regulæ, & probant, illam tunc viguisse, cum factæ sunt illæ Definitiones: Multi ejusmodi occurrunt in Corpore Juris, quorum insigniores afferemus. Vetusior est in eo genere C. 2. DIST. X. QUÆST. I. desumptus è *Concilio Toletano III.* an. 589. qui emendat pravam Consuetudinem reservandi Patrono administrationem dotis, quam conferebat illi Ecclesiæ, quam ædificabat, & consecrari curaverat, adversus Constitutionem Antiquam, quæ Episcopi ordinationi omnia permittebat, & jubet, praterita emendari, nec non in futurum prohiberi. *Quod factum taliter in praterito corrigatur, ut & in futuro, ne fiat, prohibeatur, sed omnia secundum Constitutionem Antiquam ad Episcopi ordinationem & potestatem pertineant.*

S. GREGORIUS biennio post, scilicet ann. 591. Constitutionem condidit ad emendandum Statutum PELAGII II. Decessoris sui, quo ille Continentiæ Subdiaconos jam Conjugatos subjecerat, quamvis illa non esset usitata in illis Regionibus, tùm cum Uxores duxerant, aut Subdiaconatum acceperant, quod cum asperius visum esset S. GREGORIO, jubet, ut in posterum omnes Episcopi hunc Ordinem nemini conferant, nisi iis, qui Castitatem promitterent: quoad eos verò, qui hunc Ordinem acceperant absque hæc promissione, ipsis usum Matrimonii atque Ordinis exercitium, permittit, vetans duntaxat, ne ad Superiores Ordines pro noveantur: cujus cautibus ratione ejus Constitutio prateritis providet non secus ac futuris, illis, qui ordinati erant, usum Matrimonii, nisi vellent ab eo abstinere, restituens, & illos excludens ab Ordinibus Superioribus, quoad cæteros, aliquem sine Voto Castitatis ordinare prohibens.

HONORIUS III. C. 5. *lite pendente*, accommodat Privilegiis, quæ sunt Leges speciales, Regulam, de quâ agitur, definiens, Privilegium lite pendente impetratum, non derogare Juribus existentibus tempore controversiæ, nisi de litis pendentia mentionem faciat: agebatur de Indulto super perceptione Decimarum, quæ disceptabantur, definitum fuit, hanc indulgentiam non obstare, quominus in negotio procederetur, cujus mentio facta non fuerit.

GREGORIUS IX. Cap. 9. de *Consecr.* suam Definitionem fingens ad normam Regulæ, quam probavit supra, vetat, Episcopos committere Sacerdotibus reconciliationem Ecclesiarum pollutarum; quod tamen hætenus factum est per eosdem, misericorditer tolerat. Simile videre est in C. 4. de *Consuet.* circa Confirmationis collationem à Presbyteris Græcis.

Juxtà eandem Regulam cum BONIFACIUS VIII. in suà Constitutione adversus pluralitatem Beneficiorum Regularium, comprehendere vellet eos, qui in eo casu erant, eosque pœnæ subijcere, voluntatem suam disertè declarat, jubens, ut intrà Mensem alterutrum eligant, alioquin primo erunt ipso jure privati. C. 32. de *Præb. in VI.*

CLEMENS V. C. 2. de *Etate &c.* eidem Regulæ obsequitur; nam volens subijcere suæ Constitutioni Canonicos jam factos, perindè atque eos, qui sicut in posterum: utrumque genus nominatim commemo-

rat his verbis, *sunt mancipati, vel mancipabuntur in posterum, & his obtinent vel obtinuerint in futurum.* Item Pontifex Cap. *Unic. de Probat.* suam Definitionem extendit in prateritum & præsens, aut ergà pendentes lites.

Alii Textus, qui Argumento nostro etiam sunt affines, sunt Cap. 7. de *Elect.* quod astringit ad Promotionem ad Ordines quosdam Beneficiarios, & eos nominatim comprehendit, qui talia Beneficia possidebant.

Cap. 31. de *Rescript.* quod rescindit Rescripta sive impetrata, sive impetranda, in quibus impetratorum jam Rescriptorum facta non fuerit mentio.

Cap. *ult. de Filiis Presbyter.* in quo GREGORIUS IX. jubet, deponi Spuriis, qui possidebant absque Dispensatione Sedis Apostolicæ, Dignitates, aut Personatus, alia-ve Beneficia Curata, & ne id de cætero præsumatur, districtè prohibet.

Cap. 1. de *Consuetud. in VI.* reprobans Consuetudinem obtinendi plura Beneficia incompatibilia absque Dispensatione Sedis Apostolicæ, prohibet eos, qui ejusmodi Beneficia possident, ea sic tenere in posterum, & cæteros, illa eodem modo acquirere.

Cap. 2. DIST. LXXXII. suppeditat exemplum ejusdem generis. INNOCENTIUS I. Constitutionem condens circa absolutam Diaconorum Continentiam, prateritis providet ac futuris: mitius tamen statuens circa eos, qui Matrimonio usi erant antea contracto, quam circa eos, qui in futurum uterentur.

Atque illi sunt præcipui Textus, qui vel nominatim, vel suo exemplo docent, Legem futuris duntaxat providere, nisi de prateritis in eâ nominatim caveatur.

Nonnullos eorum subijcio, qui prateritis accommodant Leges de praterito tacentes, saltem qui, ut tales, laudantur, & Textibus prioris generis in eo oppositi videntur.

Tale est 1. Cap. 5. de *Usuris*, quod usuris antè *Lateranense III.* perceptis accommodat Canonem illius contra Usurarios manifestos, quo excluduntur à Communione Altaris, ab Oblationibus, quæ fiunt ad Altare, vel alibi, & ab Ecclesiasticâ Sepulturâ, si moriantur in suo peccato, & extendit ad Usurarios Concilio anteriores pœnas sancitas, licet eorum mentionem in suo Canone non fecerit Concilium. Hic Textus est ALEXANDRI III. qui hoc Concilium celebravit: oportet igitur, eum putavisse Legem formam dare prateritis, de quibus tacet, aut saltem esse quosdam casus, in quibus cautio de prateritis non est necessaria.

2. Idem est de *Can. 40. de Simon.* in quo *Concilium Lateranense IV.* providens, ut Monasteria Mulierum nihil exigant ab eis, quas admittunt, duplex pœnarum genus sancit, non solum in futuram receptionem venalem, sed etiam in jam factas ejusmodi receptiones: Aliæ sunt Communes, scilicet nullitas receptionis; Aliæ Speciales unicuique delicto: prateritum coërcetur per translationem in aliud Monasterium ejusdem Ordinis, & posito quòd hæc pœna non queat executioni mandari, per mutationem priorum locorum, & assignationem inferiorum; futurum verò per expulsionem tam Recipientis quam Receptæ, sive sit Subdita, sive Prælata, & detractionem in locum arctioris Regulæ ad agendam perpetuam penitentiam. Porro nullus erat Canon, qui tales sanxisset pœnas in Moniales Simoniacas: oportet proindè, ut Concilium huic casui accommodaverit aliquam Legem, quæ de eo non cavebat nominatim, vel pœnam novam proposuerit in delictum jam admissum, quamvis pœnæ Legibus annexæ sint, ut absterreat Subditos à factis prohibitis.

Alii Textus, sive Leges, quæ actiones vel omissiones nondum vetitas coërcent, aut coërcere videntur, collectæ sunt inter Textus prioris generis. Tales sunt ii, qui suam Dispositionem ad prateritum extendentes, extendunt etiam pœnas, quæ sunt eorum pars major.

Ex Collatione Textuum collectorum

Tertia

Tertia Oppositio speciosa, de qua locuti non sumus in Inscriptione Tituli, scilicet, *Primus Textus refert Regulam absque ulla exceptionis mentione, Cateri vero aliquam exceptionem continent*; Sed evanescit hæc oppositio, dum attendimus, exceptionem Regulæ non esse semper annexam, sapius etiam fit, ut illa non detegatur, nisi per collectionem Textuum, qui Regulam referunt, vel usurpant. Si exurgeret oppositio ex omissione facta in quibusdam Textibus, & mentione illius rei in aliis Textibus, opposita forent Quatuor Evangelia, quorum aliud refert circumstantias, atque etiam gesta in cæteris omissa. INNOCENTIUS III. quadam exempla colligit. C. 3. de Baptismo.

Quoad oppositiones in Titulo expressas, illæ tolli nequeunt, nisi quibusdam observationibus præmissis.

1. Leges Canonice nonnumquam fiunt ad Executionem Legis Divinæ, Legisve Naturalis, vel aliarum Legum merè Canoniarum, quæ accuratè non observantur: in utràque Legum specie Leges posteriores possunt accomodare Leges anteriores casibus, qui nominatim cauti in his non fuerunt; quoniam illi casus includebantur in casibus nominatis, velut species, in suo genere; consecutiones, in suo principio; effectus, in sua causâ.

2. Sæpius accipitur pro pœnâ, Quod non est vera pœna: ejusmodi sunt Restitutio, Exclusio ab Ordinibus Superioribus, vel à quibusdam Commodis; nam Restitutio, est reparatio vel satisfactio debita, tam ab Innocente, quam à Nocente: Exclusio ab Ordinibus nascitur ex defectibus, non secus atque ex delictis; sicut exclusio à quibusdam Commodis, qualis est exclusio suffragii in Capitulo, cui subjicit ætatis defectus.

3. Leges verè pœnales, quæ ad præterita extenduntur, non cadunt nisi in Facta criminosa, vel omissiones futuras actionum præceptorum; cæteræ Leges, quæ ad præterita extenduntur, quasdam actiones aut status aut conditiones Personarum respiciunt prorsus indifferentes.

Textus laudati de Simoniâ agentes, vel Usurâ, cadunt in actiones in seipsis Lege Divinâ vetitas. Cap. 5. de Usur. quod accomodat usuris antè Concilium Lateranense III. perceptis, Definitionem illius Concilii relata in Cap. 3. ejusdem Tituli; non adhibet pœnas à Concilio sancitas, sed meram præcipit restitutionem Usurarum antea perceptarum, quæ quidem restitutio Juris est Naturalis, cui obtemperat Cap. 5. sicut ipsum Concilium fecerat; Cæteræ pœnæ non proponuntur, nisi in Reos, qui restituere recusant, atque ob hanc contumaciam graviori coercitione sunt digni.

C. 40. de Simon. quod rescindit admissionem simoniacam ad Professionem Religiosam, usurpat pœnam generalem à Canonibus in actus simoniacos constitutam, scilicet nullitatem; undè præcipit, ut si Moniales simoniacè admittæ, nequeant in alia ejusdem Ordinis Monasteria transferri, dispensativè in eodem Monasterio maneat in ultimo loco. Quoad translationem in aliud Monasterium, Monialibus applicatur Definitio Cap. 18. de Simon. ab ALEXANDRO III. desumpti, in Monachum simoniacè admissum.

Clement. 2. de Ætate, quæ suffragii jus in Capitulo adimit Canonice tam Regularibus, quam Secularibus, qui Sacris Ordinibus non sunt initiati, nominatim comprehendens Canonicos jam receptos, in eo interpretatur Canones, qui jubent eos, qui Ministerio Sacro per Clericatum se addicunt, se in suo Statu utiles exhibere, quod fieri nequit sine Ordinum Sacrorum susceptione.

Si Cap. 31. de Rescriptis rescindit Rescripta Gratia impetrata, sine mentione Rescriptorum anteriorum ejusdem generis, perindè atque ea, quæ in futurum impetrabuntur cum eadem omissione, id fit, quia Cap. 20. ejusdem Tituli jam irrita declaraverat, vel fecerat Rescripta, quæ impetrarentur tacitis iis,

quæ Pontificem à concessione petita Gratia avertere potuissent.

Cap. 7. de Elect. §. 2. executioni mandat Canones, qui jam quosdam Ordines quibusdam Beneficiis assignaverant, atque ideò suam dispositionem extendit ad eos, qui illa jam possidebant.

C. 32. de Præb. in VI. Beneficiis Regularibus accomodat Decretum CONCILII LATERANENSIS IV. C. 28. de Præb. relatum, in pluralitatem Beneficiorum incompatibilium.

C. ult. de Filiis Presbyt. quod Illegitimis adimit Dignitates & Personatus, quos absque dispensatione Sedis Apostolicæ possidebant, id statuit consequenter ad Canones, qui eos Beneficiorum incapaces declarabant, & maximè Prælaturarum, inter quas numerabantur Dignitates, Personatus, aliæ Beneficia, quibus annexa erat Jurisdicção aut Præcipientia, & consequenter ad nonnullos Canones, qui Pontifici reservare videntur dispensationem Legum Ecclesiæ Universalis.

Idem fit Judicium de Cap. 1. de Consuetud. in VI. quod astringit eos, qui plura Beneficia incompatibilia possidebant absque dispensatione Sedis Apostolicæ, ad unum eligendum intra præfixum tempus, non obstante quacumque Consuetudine adversâ, quam corruptelam esse dicit: illud innititur Cap. 28. de Præb. quod Pontifici reservat ejusmodi dispensationem.

Suprà observavimus Textus, qui suam dispositionem ad præterita extendunt, ex eo docere, Legem præteritis non providere, nisi de iis in illâ nominatim caveatur: Occurrit difficultas, scilicet, cum Cap. 9. de Consecr. Eccles. vetuisset, committi reconciliationem Ecclesiarum pollutarum simplici Sacerdoti, se præterita tolerare dicit; Quoniam, inquiet aliquis, indè malè concluderetur, Legem ad præterita extendi, nisi moneat Legillator, se præteritis parcere: ita concludi non debet, quòd, cum Legillator in sua Lege præterita complectitur, ille per hanc cautionem significavit, Legem præteritis formam non dare, nisi nominatim iis provideat. Sed facilè tollitur illa difficultas, postquam vidimus Textus, qui pro Principio statuunt, Leges præteritis formam non dare, nisi nominatim de iis caveatur; nam indè sequitur, Canones, qui cautiones ejusmodi continent, id fecisse, ut obsequerentur Regulæ, sive Principio observato; Qui verò se præterita tolerare dicunt, id fecerunt ad tollendum omne dubium; hæc autem Responsio eò magis Textui opposito congruit, quòd usurpaverat Pontifex rationem, undè confici posset, reconciliationes à simplicibus Sacerdote factas, nullas fuisse, scilicet, quia res ad potestatem Ordinis pertinentes non possunt committi iis, qui Ordinem requisitum non habent: monere ergò debuit Pontifex, se præterita tolerare, ne concluderetur, reconciliationes à simplicibus Sacerdotibus factas, irritas esse, ac proindè ab Episcopis iterandas.

SECTIO XIII.

Quomodò conciliari debent Textus, qui vetant auctoritatem præstare rebus, quas permittunt; cum iis, qui absolutè permittunt.

Omnes Textus, qui abrogant aliquam Legem Præceptivam, aut Prohibitivam, ex eis sunt, qui absolutè permittunt. ALEXANDER III. C. 1. de Cognat. Spirit. commemorat Canonem, qui permittit Matrimonium inter Filios Compatrum, antè vel post Compaternitatem natos, alios quam ea persona, per quam ad Compaternitatem venit, quod Canon anterior vetuerat. Can. 8. de Consang. plures Nuptiarum species antea vetitas probat. Idem facit CONCILIIUM TRIDENTINUM Cap. 2. 3. 4. Sess. XXIV. de Reformat. Matrimonii. Quod dicitur de Canonibus, extenditur ad Consuetudines, quæ abrogant præcepta vel prohibitiones; nam sublata obligatione